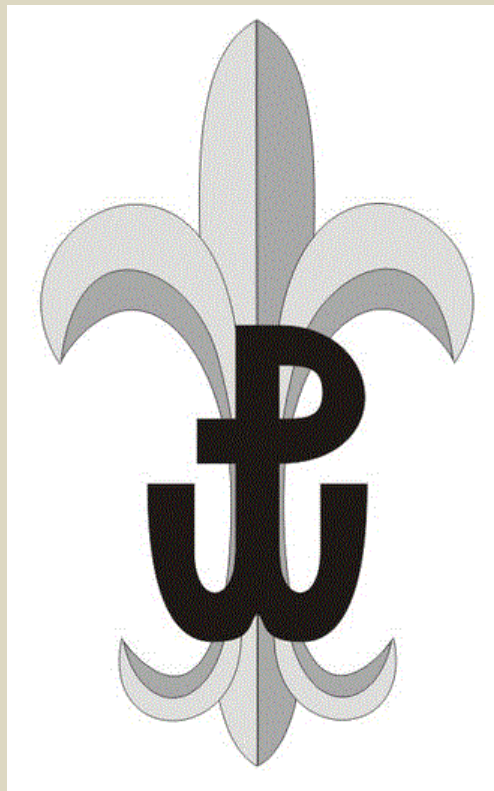

27 września 1939

I iść będziemy w Polskę Szarymi Szeregami
I będzie Bóg nad nami, i będzie Naród z nami.
I będziem iść jak hymny wskroś miast, wskroś wsi, polami
I będziem równać w prawo Szarymi Szeregami.

Tomasz Jaźwiński „Julek”, fragment *Hymnu Szarych Szeregów*

W Warszawie odbyło się spotkanie członków Naczelnej Rady Harcerskiej, na którym zapadła decyzja o przejściu Związku Harcerstwa Polskiego do działalności konspiracyjnej pod kryptonimem **Szare Szeregi**. Celem harcerstwa w warunkach wojennych było wychowanie poprzez walkę z okupantem.

Lilijka Szarych Szeregów

Harcerze i harcerki Szarych Szeregów działali w trzech grupach wiekowych:

- 12 – 14 lat – Drużyny „Zawiszy”,
- 15 – 17 lat – Bojowe Szkoły,
- powyżej 18 lat – Grupy Szturmowe.

Zawiszacy z Harcerskiej Poczty Polowej w czasie Powstania Warszawskiego.

Władze Szarych Szeregów

Ksiądz **Jan Mauersberger** (1877-1942), harcmistrz Rzeczypospolitej, kapelan i p.o. przewodniczącego Szarych Szeregów.

Wanda Opęchowska (1888-1955), wiceprzewodnicząca Szarych Szeregów.

Hm. **Florian Marciniak**, ps. „Jerzy Nowak” (1915-1944), pierwszy Naczelnik Szarych Szeregów (27 IX 1939 – 6 V 1943).

Hm. **Stanisław Broniewski „Orsza”** (1915-2000), drugi Naczelnik Szarych Szeregów (12 V 1943 – 3 X 1944).

Ostatnim Naczelnikiem Szarych Szeregów był w okresie 3 X 1944 – 18 I 1945 hm. **Leon Marszałek „Jan”**. 17 stycznia 1945 r. wydał rozkaz o rozwiązaniu Szarych Szeregów.

Źródło fotografii: domena publiczna

Opracowała Elżbieta Łukaszewska